

ĐỔI MỚI SAU ĐẠI HỘI VII BÌNH GOR-BA-SÊP, RƯỢU XI-TA-LIN

TÔN THẤT THIÊN

(Phần lớn bài dưới đây đăng ở tạp chí Vietnam Commentary xuất bản tại Xinh-Ga-Po, số tháng Giêng, Hai, 1992).

Dân miền Nam thường hay dùng tục ngữ "Treo đầu dê, bán thịt chó" để mô tả chuyện gian lận. Nếu nhà nhận hơn một chút thì họ nói: "Bình mới rượu cũ". Và đây là chuyện Đảng Cộng sản Việt Nam làm khi họ rêu rao âm thầm rằng, từ Đại Hội VI tháng Mười Hai năm 1986, họ đã thực sự lựa chọn đường lối *đổi mới*, và tại Đại Hội VII vào tháng Sáu 1991, họ xác nhận lại và nói rõ hơn nữa quyết tâm tiếp tục theo đuổi và đi sâu thêm vào con đường đó.

Trong hai năm qua, họ đã thi hành một chiến dịch thả khói mù quy mô về điểm nói trên, và có thể nói là họ đã khá thành công trên bình diện quốc tế. Dư luận và nhiều chính khách ở Tây phương và nhất là ở Đông Nam Á đã tin rằng đương quyền cộng sản Việt Nam thực sự nhứt quyết đi con đường khai phóng hóa (liberalisation) và chuyển kinh tế của Việt Nam qua chế độ tư

bản. Bằng chứng là báo chí Tây phương, và đặc biệt ở Đông Nam Á, đã tin rầm rập những gì các chính khách Hà Nội tuyên bố, và cứ nguyên văn viết lại những tuyên bố đó cho dân chúng và chức trách các xứ đó đọc. Ví dụ gần nhứt là họ lặp lại nguyên văn những tuyên bố bất chấp sự thực của bà Ngô Bá Thành về tính cách "dân chủ thực sự" của Hiến Pháp mới.

Vì lý do trên, hiện nay, tại nhiều nơi, và đặc biệt là ở các quốc gia thuộc khối ASEAN, sự nghi kỵ chống đối đương quyền Hà Nội đã giảm bớt, và có một số người tin rằng "có thể làm ăn được" với chế độ Việt Nam hiện tại, dù chế độ này là cộng sản. Những người này không ý thức được rằng đó là một ảo tưởng.

II- Thật ra thì "đổi mới" của ĐCSVN chỉ là một chiến thuật, hay nói rõ hơn, một chiến thuật *lê-ni-nít*, mà những thành phần lãnh đạo bảo thủ của ĐCSVN đã áp dụng để lường gạt dư luận, đặc biệt là dư luận quốc tế, để làm giảm bớt sự chống đối quốc tế đối với chế độ cộng sản hiện nay, và gia tăng đầu tư

quốc tế vào Việt Nam. Qua sự rêu rao không dứt về "đổi mới" gây cảm tưởng là họ cũng đang đi con đường *perestroika* của Gor-ba-sép, họ nhằm tạo một không khí lạc quan và cởi mở, giúp họ duy trì và củng cố quyền lực của họ, và tiếp tục tồn tại mà khỏi phải thực sự thay đổi gì căn bản về đường lối xi-ta-li-nít cứng rắn, lỗi thời, và phản động của họ. Như vậy, họ đã dùng chai mang nhãn Gor-ba-sép để bán rượu Xi-ta-lin.

Phận sự dùng chai với nhãn hiệu Gor-ba-sép để bán rượu Xi-ta-lin Đảng giao cho Võ Văn Kiệt và chính phủ ông ta cầm đầu, và những người này đã tỏ ra xuất sắc trong công tác này. Trong mấy tháng qua, ông Kiệt đã viếng thăm một số quốc gia Âu Châu và đặc biệt là Đông Nam Á. Ông ta đã áp dụng chiến dịch vượt ve ngọt ngào, tới đâu cũng tay bắt miệng cười, nói năng êm dịu, nhằm gây cảm tưởng rằng đương quyền cộng sản hiện tại nhất quyết đi con đường *perestroika*, sẽ thi hành những biện pháp cởi mở, và mọi quốc gia và tư nhân ngoại quốc

sẽ có đủ điều kiện và nhiều cơ hội làm ăn kiểu tư bản. Vậy họ nên hào tâm với Việt Nam và đem tiền vào đầu tư ở đó.

Ở Mã Lai và Xinh-Ga-Po, ông Kiệt hết sức nhún nhường, thỉnh giáo, và xuống chân mời ông Lý Quang Diệu - người có tiếng là chủ trương tư bản chủ nghĩa - làm cố vấn cho chính phủ xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Ở New York và vài nơi khác, Ngoại trưởng Nguyễn Mạnh Cầm và Thứ trưởng Lê Mai không ngớt hô hào Hoa Kỳ "quên chuyện xưa đi" và kêu gọi đại diện Hoa Kỳ bắt tay thân hữu và hợp tác với Việt Nam.

III- Trong khi đó, cán bộ cao cấp, cán bộ nghiên cứu, giảng dạy các trường Đảng trong nước và một số báo cáo viên thuộc các cơ quan công tác tư tưởng ở Trung Ương được triệu tập ở trường cao cấp của Đảng, là Học Viện Nguyễn Ái Quốc, để tham dự những "lớp nghiên cứu nội dung cơ bản" Văn kiện Đại Hội đại biểu toàn quốc lần thứ bảy.

Giảng viên chính của khóa huấn luyện đặc biệt này là Đào Duy Tùng, ủy viên Chính trị bộ phụ trách về Tuyên Huấn. Như sẽ trình bày ở đoạn dưới, những điều mà Đào Duy Tùng giảng cho đảng viên nghe về quyết định "đổi mới" của Đảng phải làm sáng mắt những chính khách và doanh gia ngoại quốc, đặc biệt là ở Đông Nam Á, vì nó ngược hẳn với những gì Võ Văn Kiệt và Nguyễn Mạnh Cầm nói với người ngoại quốc. Nhưng rủi thay, những người này sẽ không được đọc những bài giảng của Đào Duy Tùng, vì tuy in thành tập, nhưng nó không được phổ biến mà chỉ lưu hành trong nội bộ Đảng.

Người ta có thể nêu câu hỏi: Võ Văn Kiệt có cố tình thực hành một chiến dịch lưỡng bại chính khách và dư luận ngoại quốc hay không? Không thể trả lời dứt khoát có hay không được. Có thể là Võ Văn Kiệt lại tái diễn trò kịch mà Phạm Văn

Đồng đã diễn ra ở Đông Nam Á vào mùa Thu năm 1978: ba tháng trước khi Chính trị bộ tung quân tấn công Cao-Miên, Phạm Văn Đồng đã đi thăm viếng các quốc gia ASEAN và lớn tiếng tuyên bố rằng không khi nào Việt Nam xâm lăng láng giềng, nhưng chỉ mấy tuần sau là Lê Đức Anh dẫn quân vào Nam Vang và, sau đó, đến tận biên giới Thái Lan. Nhưng cũng có thể là Võ Văn Kiệt đã bị phe bảo thủ mạnh hơn trong Chính trị bộ coi ông ta như không có và không cho ông ta hay biết gì cả: hoặc ông ta biết nhưng bất lực, chẳng làm gì được.

Tuy rằng Võ Văn Kiệt là một đảng viên có tiếng là dữ và có kỷ luật trong những năm chiến tranh, và nhờ đó ông ta mới được thăng chức mau và đạt được địa vị quan trọng trong Đảng, trong những năm sau 1975 ông ta lại được tiếng là chủ trương cải cách. Vì lý do này, ta có thể cho rằng ông ta không cố ý lưỡng bại những chính khách và dư luận ngoại quốc, và chỉ là một người không hay biết gì về ý đồ của phe bảo thủ trong Đảng, hoặc ông ta không có đủ thế lực để cản trở ý đồ của phe này.

IV- Nhưng nếu vậy thì rất rõ ràng rằng phe bảo thủ đang nắm thực quyền trong Đảng và quyết định về đường lối thực sự của Đảng, rằng *đổi mới* chỉ là một trò kịch, và chính những người như Đào Duy Tùng là người lấy quyết định về đường lối Đảng và áp đặt lên đầu Đảng đường lối xi-ta-li-nít đã quá lỗi thời. Đó là kết luận không thể tránh được khi ta đọc những bài giảng của Đào Duy Tùng ở khóa huấn luyện đặc biệt tại Học Viện Nguyễn Ái Quốc vào tháng Tám, 1991 - tháng mà ở Nga Xô cuộc đảo chánh chống Gor-ba-sép bị thất bại.

Đào Duy Tùng giải thích với cán bộ rằng có nhiều đảng viên đã bị những biến chuyển Đông Âu và Nga Xô làm dao động,

cho nên phải tái tạo lòng tin của họ đối với chủ nghĩa xã hội và Đảng. Lại có một số đảng viên hoang mang vì những cuộc tranh luận về cương lĩnh của Đảng tại Đại hội VII, và cần có một sự chỉnh huấn để có một giải thích chính thức và chính xác về những quyết định của Đại Hội.

Sau đây là trích dẫn của những bài giảng của Đào Duy Tùng, nghĩa là của Chính trị bộ, về một số điểm then chốt.

1/ Về quyết tâm xây dựng xã hội chủ nghĩa:

"Việc lựa chọn con đường cách mạng vô sản, từ cách mạng giải phóng dân tộc, tiến tới mục tiêu xã hội chủ nghĩa đã được quyết định ngay từ cương lĩnh đầu tiên của Đảng ta mới thành lập, năm 1930."

...
"Chúng ta phải phân tích những điều kiện bảo đảm cho chúng ta trụ và nhất định xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội!"

...
"Đảng ta xây dựng Cương lĩnh với nội dung chủ yếu là xác định quan niệm về chủ nghĩa xã hội, về con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội trong thời kỳ quá độ ở nước ta."

...
"Đảng ta, nhân dân ta, kiên trì coi mục tiêu xã hội chủ nghĩa là một nội dung rất quan trọng của công tác tư tưởng trong điều kiện hiện nay và sau này nữa."

2/ Về chuyên chính vô sản

"Văn đề xây dựng nhà nước xã hội chủ nghĩa được đặt lên hàng đầu trong những phương hướng cơ bản..."

...
"Dù rằng không mang tên nhà nước chuyên chính vô sản, nhưng nhà nước xã hội chủ nghĩa mà chúng ta xây dựng thực chất vẫn mang bản chất của chuyên chính vô sản..."

Muốn như vậy, nhà nước phải thực hiện đường lối, chính sách của một giai cấp, chịu sự lãnh đạo của một giai cấp, và người đại diện cho giai cấp ấy là chính đảng của nó".

...
"Chúng ta nêu lên được quan điểm nắm vững chuyên chính vô sản... Cho nên trong quá trình bảo đảm sinh hoạt tư tưởng lý luận theo nguyên tắc của Đảng, không thể buông lỏng cuộc đấu tranh chống lại những quan điểm thù địch, cơ hội".

3/ Vấn đề pháp quyền

"Khi nói đến pháp quyền còn phải chú ý đầy đủ đến bản chất giai cấp của pháp quyền. Nhà nước pháp quyền dưới chế độ xã hội chủ nghĩa chỉ có thể hoạt động trên cơ sở pháp quyền xã hội chủ nghĩa mà nội dung là bảo vệ lợi ích của giai cấp công nhân và nhân dân lao động và của dân tộc. Vì vậy nhà nước pháp quyền của chế độ ta khác về căn bản nhà nước pháp quyền tư sản".

...
"Một nước xã hội chủ nghĩa, theo đúng bản chất của nó, không thể hành động như chủ nghĩa tư bản".

...
"Chủ nghĩa tư bản là chủ nghĩa đã lỗi thời về mặt lịch sử, sớm hay muộn cũng phải được thay thế bằng hình thái mới là bước đầu của chủ nghĩa xã hội... Chủ nghĩa tư bản không phải là tương lai của loài người".

4/ Về dân chủ

"Trước những diễn biến ở các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu và ở Liên Xô, chúng ta càng thấm thía với quan điểm của chủ nghĩa Mác-lê-nin về dân chủ, cho rằng không có dân chủ siêu giai cấp, dân chủ bao giờ cũng có tính cách giai cấp, bao giờ cũng là một hình thức thống trị của giai cấp. Chỉ có dân chủ

tư sản, dân chủ vô sản, chủ không có dân chủ chung chung cho mọi người không phân biệt giai cấp".

5/ Về chế độ công hữu

"Đặc trưng của chủ nghĩa xã hội là chế độ công hữu. Trong vấn đề này không thể có bất cứ một sự mơ hồ nào. Nếu không khẳng định dứt khoát nền tảng của nền kinh tế xã hội chủ nghĩa là chế độ công hữu... thì là để mất tiêu chỉ quan trọng nhất, điểm đỉnh chốt nhất để phân biệt chế độ xã hội chủ nghĩa với chế độ tư bản chủ nghĩa. Cần hiểu câu ghi trong Cương lĩnh "chế độ công hữu phải chiếm ưu thế tuyệt đối; chứ không phải lúc đó chỉ có chế độ công hữu".

6/ Về kinh tế nhiều thành phần

"Chính sách kinh tế nhiều thành phần có ý nghĩa chiến lược lâu dài, có tính quy luật từ sản xuất nhỏ đi lên chủ nghĩa xã hội."

...
"Phương hướng cơ bản thứ ba là... phát triển kinh tế hàng hóa nhiều thành phần theo định hướng xã hội chủ nghĩa, vận hành theo cơ chế thị trường có sự quản lý của nhà nước. Kinh tế quốc doanh và tập thể ngày càng trở thành nền tảng của nền kinh tế quốc gia".

V- Những đoạn trích dẫn trên đây cho ta thấy mục tiêu thực của đổi mới theo quan niệm của nhóm bảo thủ đang chi phối ĐCSVN. Ngày nào nhóm bảo thủ này còn cầm quyền thực sự trong Đảng, ngày đó sẽ rất ít hy vọng thấy Việt Nam thực sự ra khỏi con đường Xi-ta-li-nít để hướng về một chế độ tự do hơn.

Tình trạng trên cũng là tình trạng chế ngự chính sách ngoại giao. Về lãnh vực này, nhóm bảo thủ ĐCSVN vẫn tiếp tục ôm chặt thế giới quan Lê-ni-nít

và Xi-ta-li-nít của những thập niên 1920 và 1930. Trong nhãn quan của họ, chủ nghĩa đế quốc vẫn là yếu tố chính của thế giới ngày nay, và Hoa Kỳ vẫn đeo đuổi những mục tiêu mà đế quốc đeo đuổi vào những năm 1920. Có một số sự kiện sáng chói họ không thấy vì họ tự bịt kín mắt để khỏi thấy như: chiến tranh lạnh đã hoàn toàn chấm dứt; Tây Âu và Hoa Kỳ đã đổ hàng tỷ đôla vào Liên Xô và những nước Đông Âu, và đó là viện trợ cho các nước này để giúp họ qua khỏi tình trạng khủng hoảng của họ.

Trong những bài giảng ở trường Nguyễn Ái Quốc, Đào Duy Tùng không nói đến ngoại giao nhiều vì ông ta chú trọng vấn đề nội bộ hơn. Nhưng Phan Lang, bình luận viên về các vấn đề quốc tế của báo *Quân Đội Nhân Dân* đã nói lên rõ ràng lập trường của Đảng trong *Tạp Chí Cộng Sản* số 11, 1990, trong bài mang tit "Ba thế hệ chủ nghĩa thực dân". Trong một cuộc hội thảo được báo *Quân Đội Nhân Dân* tổ chức tháng Tư, 1991 để cho nhân viên học tập đường lối ngoại giao của Đảng, Phan Lang lại giải thích rộng hơn về đề tài này.

Theo Phan Lang, nghĩa là theo quan điểm của đám bảo thủ nắm thực quyền trong Đảng, chủ nghĩa đế quốc chưa chết. Trái lại nó còn sống và hoạt động mạnh hơn lúc nào hết. Đế quốc này là "đế quốc thế hệ thứ ba". Vì lý do chiến thuật, nó giấu đi một nửa mặt của nó. Những người nghĩ rằng có một sự "hội tụ" quyền lợi của các cường quốc thế giới là những nạn nhân "thô thiến" của chủ nghĩa tư bản.

Phan Lang vẫn dựa vào thuyết mà Lê-nin đã trình bày trong tác phẩm "Chủ nghĩa đế quốc" phát hành cách đây đã hơn 70 năm. Theo ông ta, Hoa Kỳ không phải là quốc gia đế quốc duy nhất, nhưng chắc chắn rằng Hoa Kỳ là đại diện "cổ điển nhất" của đế quốc thế hệ thứ ba. Trong chiến lược

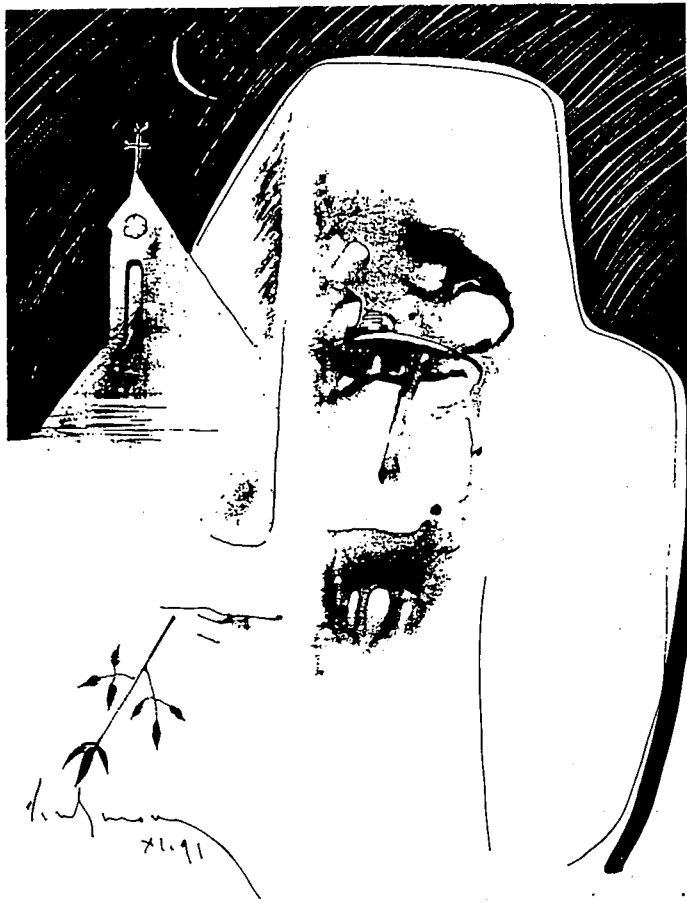
toàn cầu, Hoa Kỳ vẫn đeo đuổi những mục tiêu "cốt lõi" của chủ nghĩa đế quốc: tước đoạt tài nguyên và thành quả lao động của các nước khác. Phần khác, Hoa Kỳ hiểu rõ nhu cầu giấu mặt của mình đi để duy trì sự hiện diện của mình khắp nơi trên thế giới. Cuối cùng, viện trợ của Hoa Kỳ chỉ là "cái phôi" của chủ nghĩa đế quốc kinh tế, và chủ nghĩa đế quốc kinh tế sẽ dẫn đến chủ nghĩa đế quốc văn hóa. Còn sự phổ biến khoa học kỹ thuật chỉ là "chủ nghĩa đế quốc kỹ thuật"!

VI- Qua những điều trình bày ở trên, ta thấy rõ rằng ngày nào nhóm bảo thủ còn chế ngự ĐCSVN thì ngày đó Việt Nam không thể thực sự tiến bộ được, vì nếu trong Đảng có những phần tử cải cách những phần tử này chỉ có ảnh hưởng về những vấn đề phụ thuộc bên lề. Do đó, dù ta cho rằng Võ Văn Kiệt thực tình muốn cải cách với mục đích cứu nước thay vì cứu Đảng bằng những phương pháp mềm dẻo và thông minh hơn đi nữa thì ông ta cũng sẽ bị nhóm bảo thủ trong Chính trị bộ và Trung ương Đảng cản trở.

Ngày nào nhóm bảo thủ còn cầm quyền thực sự trong đảng, ngày đó sẽ rất ít hy vọng thấy Việt Nam thực sự ra khỏi con đường Xi-ta-li-nít để hướng về một chế độ tự do hơn

Không những nhóm này quyết định về ý thức hệ, họ còn nắm hoàn toàn quân đội và công an cảnh sát nữa. Do đó, cho đến khi đám Đào Duy Tùng bị loại bằng cách này hay cách khác, Võ Văn Kiệt chỉ được quyền dán nhãn hiệu Gor-ba-sép vào chai rượu, nhưng quyền lựa rượu thuộc về Đào Duy Tùng, và thứ rượu ông này rót vào chai là rượu Xi-ta-lin!

Tháng Giêng, 1992

CUỐI NĂM, MÙA TUYẾT CHƯA VỀ ĐÌNH CƯỜNG

Ngồi im sững
trùng trùng mây xám nghịt
và gió.
Chiều cuối năm
một mình.

tìm đâu ra một cành mai
một chậu hoa thực được

chỉ có hàng hàng cây khô
trơ cành
mấy con sóc quen thuộc
có khi là bầy chim đen về
đậu kín sân...
tiếng quạ kêu buồn thình không

Cuối năm,
tháng Chạp trong lòng buồn thiu
Hơn nửa tháng Giêng tây rồi
năm mới
một năm mới nữa trên cõi muôn trùng
xa lạ, trên từng khuôn mặt
tị hiềm, giả trá

tìm đâu ra một cành mai
một chậu hoa thực được
khi những ngày lạnh căm
mùa tuyết chưa về
thấp nhang trên bàn thờ
khói tỏa trong căn phòng kín cửa
vẫn ngồi im sững
mùa này mưa bay xiên ngang dòng sông
những vài cầu sét rì
người cúi đầu đi qua một mình
bao giờ lại được uống ly rượu cùng bạn
ly rượu thật thà trên môi
không là sự bóng lưỡng bên ngoài
chiếc chiếu mới, trái ra ngày Tết...
tôi ở bên này địa cầu
như kẻ mộng du
vừa sự tỉnh
không thấy được điều gì
vẫn ngồi im sững
cuối năm,
giọt nước mắt đã rơi từ tượng đá.

18 tháng Giêng, 92